

Αναπαράσταση και μεθοδολογικοί φόβοι

Αν δεν υπήρχε διαφορά ανάμεσα στην όψη των πραγμάτων και στην ουσία τους, η επιστήμη θα ήταν περιττή.

Karl Marx

Τα αξιώματα της επιχειρηματολογίας δεν επαρκούν για την ανακάλυψη μεγάλων επιτευγμάτων, γιατί η φύση είναι πολλές φορές πολυπλοκότερη από την επιχειρηματολογία.

Francis Bacon

1. Ουσιοκρατία και νομιναλισμός (ανακεφαλαίωση)
2. Ο θεμελιώδης διϋσμός αναπαράστασης και αντικειμένου
3. Το πρόβλημα της αναπαράστασης
4. Ο μεθοδολογικός τρόμος: indexicality, inconcludability, reflexivity
5. Οι στρατηγικές αντιμετώπισης του μεθοδολογικού τρόμου: 4 στρατηγικές
6. Πολιτικές για την μελέτη της επιστήμης: αντιστροφή και ανάδραση

Ουσιοκρατία Νομιναλισμός

- **Ουσιοκρατία:** η επιστήμη εξακολουθεί να εκλαμβάνεται ως ένα αντικείμενο, ως μια συνεκτική οντότητα ή μέθοδος, μολονότι ο ορισμός και η περιγραφή της είναι δύσκολα.
- **Νομιναλισμός:** τα στοιχεία που προ-τείνονται ως χαρακτηριστικά της επιστήμης προκύπτουν από τις πρακτικές ορισμού αυτών των ίδιων των συμμετεχόντων σε αυτήν (φιλόσοφοι, ιστορικοί, κοινωνιολόγοι)

Η θέση της ουσιοκρατίας στηρίζεται στην ιδέα της αναπαράστασης

- Μέσον δημιουργίας εικόνων: σκέψεις, περιγραφές, αναπαραστάσεις.
- Αξίωμα για την επιστήμη και για τις πρακτικές που συλλαμβάνουν κάποια χαρακτηριστικά πέρα από την ίδια τη δραστηριότητα

οι συζητήσεις εντός της επιστήμης και οι σχετικές με την επιστήμη βασίζονται σε έναν **θεμελιώδη διϊσμό**

Αναπαράσταση

- **Εικόνα**
- **Ντοκουμέντο**
- **Σημαίνον**
- **Πράξη ή συμπεριφορά**
- **Πράξη ή συμπεριφορά**
- **Γλώσσα**
- **Εξηγούν (explanandum)**
- **Γνώση**

Αντικείμενο

- **Πραγματικότητα**
- **Υπο-κείμενο πλαίσιο**
- **Σημαινόμενο**
- **Πρόθεση**
- **Αίτιο**
- **Νόημα**
- **Εξηγητέο (explanans)**
- **Γεγονότα**

Π.χ. από τις φυσικές και κοινωνικές επιστήμες θα συμπεριλάμβαναν

Αναπαράσταση

- Ένδειξη βολτομέτρου
- Γραφική παράσταση πειράματος
- Απάντηση σε ερωτηματολόγιο
- Αυτό που ειπώθηκε
- Μαρτυρία
- Χειρονομία
- Φωτογραφία

Αντικείμενο

- Τάση
- Μεταβολές στην αντίσταση
- Προτίμηση του ερωτώμενου
- Εκείνο που εννοείτο
- Ιστορική κατάσταση
- Νόημα ή πρόθεση
- (φωτογραφημένη) σκηνή

Πώς μπορούμε να είμαστε βέβαιοι ότι η αριστερή στήλη αποτελεί πράγματι μια ορθή αληθή απεικόνιση της δεξιάς στήλης; Πρόκειται για πρόβλημα μεθοδολογικής επάρκειας: ποιοι λόγοι εγγυώνται τη σχέση ανάμεσα στα αντικείμενα μελέτης και στις αποφάνσεις γι' αυτά τα αντικείμενα;

Το πρόβλημα της **αναπαράστασης**

- Απαντά και στις δύο κατηγορίες επιστήμης
- Για τον φυσικό: η αντιστοιχία ανάμεσα σε μια γραφική παράσταση και στη διάταξη των ατόμων σε ένα δείγμα από κράμα μετάλλων
- Για τον κοινωνιολόγο: συσχέτιση κοινωνικού δείκτη με την πραγματικότητα
- Για τον ιστορικό: ποιες συγκεκριμένες ιστορικές καταστάσεις καλύπτονται από συγκεκριμένα ντοκουμέντα

Οι μεθοδολογικοί **τρόμοι**

- Για κάθε ζεύγος αναπαράστασης –αντικειμένου το πρόβλημα τίθεται με 3 τρόπους που τους περιγράφουμε με την ορολογία της πρώιμης εθνομεθοδολογίας
- Ενδεικτικότητα **indexicality**
- Μη απόφασισιμότητα **Inconcludability**
- Αναστοχαστικότητα **reflexivity**

Στρατηγικές αντιμετώπισης των τρόμων

- 1: **επίκληση μιας ιεραρχίας**
- 2: θεώρηση του προβλήματος **ως απλής τεχνικής δυσκολίας**
- 3: **άρνηση της σπουδαιότητας** του προβλήματος
- 4: **ερμηνεία** του προβλήματος ως **προβλήματος για τους άλλους**

Πολιτικές για την μελέτη της επιστήμης

i. Αντιστροφή

Κριτική στάση απέναντι σε μονοσήμαντες ερμηνείες. Διαφωνία με την ιδέα ότι τα στοιχεία του ζεύγους είναι διακριτά και ότι το αντικείμενο προϋπάρχει οντολογικά της αναπαράστασης

ii. Ανάδραση

να τονίζουμε τις σχέσεις αντήχησης ανάμεσα στην επιστήμη ως αντικείμενο έρευνας και στις προσπάθειές μας να μελετήσουμε την επιστήμη.